

Borgmesteren:

Vi skal skabe nye former for velfærd gennem aktivt medborgerskab

Af Else Fergo

Hvad er den korteste vej mellem en gratis kolonihave og 4 jublende daginstitutioner? I Svendborg gik den gennem Curt Sørensens borgmesterkontor

De mange institutioner som borgmesteren hele tiden er rundt og besøge danner over tid et kort i baghovedet. Et netværk af informationer som giver nogle særlige forbindingsmuligheder. Så da 80-årige Erna Gudsø en dag ringer direkte for at *"tale med hovedet, så der ka' ske noget"* og forklarer, at hun gerne vil forære sin kolonihave væk til nogle børn, som kan have glæde af den, så lyser Børnegården i Byparken op i erindringen fra et nyligt besøg.

"Jeg synes jo man skal give en gave der, hvor den gør størst forskel" forklarer Curt Sørensen: ***"Og det er mit indtryk, at Børnegården ikke har ret meget grønt eller have, en meget lille legeplads og mange børn, som bor i lejligheder. Med en kolonihave ville de få mulighed for at komme ud og få mere lys, jord og sol"***. Det endte med, ikke kun at være Børnegården, men hele det netværk af selvejende daginstitutioner, Fyrtårnet, som den er i, der sammen tog imod den flotte gave.

Der gik ikke lang tid, så stillede institutionerne med en række forældre og frivillige, der kom og satte kolonihaven i stand. Flere lokale donerede ting og sager, og medierne fik nys om historien, så Erna og institutionslederne snart blev kimet ned af pressen.

Frivillighed er dybt rodfæstet i kulturen

Velviljen omkring både kolonihaven og institutionerne kommer ikke bag på Curt Sørensen: ***"Jeg tror det er nemmere, hvis man er selvejende frem for kommunal. For der er rigtig mange, der vil svare en kommunal eller statslig institution, at de allerede synes, de har betalt over skattebilletten. Men kommer man som selvejende - som forældre og som frivillige - så er der noget andet i spil"***.

Den positive holdning giver de selvejende et forspring, som det gælder om at bruge, særligt i lyset af de økonomiske stramninger, der gør det stadig sværere at betale sig til alt. ***"De sidste tal jeg har set, tæller ca. 2,6 mio. mennesker i Danmark som jævnligt arbejder frivilligt og ulønnet. Det er rigtig mange mennesker, og det har faktisk altid været sådan, hvis vi tænker på vores idrætsliv, kulturliv og på det sociale og sundhedsmæssige område"***, fremhæver Curt Sørensen, men forholder sig samtidigt til det benspænd, at dybe rødder i traditionerne, ind i mellem får os til at

hænge fast i dem: **"Det er vigtigt, at vi gør op med myten om frivillige som en samling hattedamer, der går rundt og gør gode gerninger til englevingerne gror ud af ryggen på dem. Vi må i højere grad forstå det som et fantastisk vigtig bidrag til en dansk velfærdsmodel"**.

Den er der ude, viljen til at give en hånd med, uden at vende håndfladen op bagefter. Den ligger lige under den travle overflade og bobler op i målinger, som den MDI lavede her i foråre (kvalitetsmåling 2012, i det finanslovstøttede projekt 'Det gode Børneliv'), hvor 98 % af over 2000 forældre til børn i selvejende daginstitutioner tilkendegav, at det er naturligt at engagere sig. **"For ca. 10 år siden omregnede nogen den frivillige indsats til at have en værdi på omkring 30. mia. kr. årligt!** (VIVA, Katherine Gaskin. Institute for Volunteering Research, 2000). **Det svarer til, at vi kunne bygge en Øresundsbro en gang om året"** udbryder Curt Sørensen: **"Det er godt nok mange penge og værdier der ligger der! - Tænk hvis det ikke var der?!"**

"Om man så betalte 100 % i skat - hvis man kan forestille sig noget så absurd - ville det stadig ikke være nok"

"Det vil være skammeligt, hvis alt skal løses af en kommune"

Udfordringen er, at bringe kræfterne mere ind i bl.a. daginstitutionerne. Det er den nød, der skal knækkes **"Og det handler ikke udelukkende om finanskrise"**, understreger Curt Sørensen: **"Men om økonomisk recession så langt jeg kan se frem, et pres på offentlige budgetter og overholdelse af EU's konvergenskrav. Vi skal skabe nye former for velfærd gennem aktivt medborgerskab, og vi må i højere grad spørge: "Hvad kan jeg bidrage med?", for vi kan ikke få kommunerne, regionerne, eller staten til at levere alt. Om man så betalte 100 % i skat - hvis man kan forestille sig noget så absurd - ville det stadig ikke være nok, for der er behov, som penge ikke kan dække: kontakt mellem mennesker, sammenhængskraft, socialt netværk - ting som en kommune aldrig vil kunne levere. Men det kan et civilsamfund - det kan borgere, der tager ansvar"**.

"Det er vigtigt, at vi gør op med myten om frivillige som en samling hattedamer, der går rundt og gør gode gerninger til englevingerne gror ud af ryggen på dem"

De selvejende institutioner har en lang historie, værdier og stærke traditioner for forældreinvolvering og bestyrelsesarbejde, fremhæver Curt Sørensen **"Og så tror jeg, at et**

netværk, som det der nu er etableret i Svendborg omkring Fyrtårnet, i virkeligheden revitaliserer et værdigrundlag, der kan gå i front på nogle af de her diskussioner. Vi må understøtte civilsamfundsorganiseringen, for det vil være skammeligt, hvis alt skal løses af en kommune".

Når historien mangler, klapper fælden

Med tiden har den offentlige sektor næsten taget patent på løsningen af opgaver, og institutioner er i højere grad blevet kommunaliseret i en udvikling præget af centralisering og strømlinet effektivitet. **"Det hele er blevet mere konformt og måske lidt vel ens"** konkluderer Curt Sørensen, **"Det har de selvejende institutioner nok mærket med årene. Så hvis man ikke, som selvejende, er god til at fortælle og beskrive, hvad det er, der gør en til noget særligt, så klapper fælden, fordi man ikke kan forklare nogen forskel fra det kommunale tilbud. Og hvad er man så til for? Derfor står og falder det med, at man som selvejende institution hele tiden er tydelig på sin egen historie og de værdier og kvaliteter, man synes er noget særligt".**

"Jeg er glad for samarbejdet med Fyrtårnet, og det er min fornemmelse, at det går rigtig godt. Jeg er også glad for, at det i dag hedder en partnerskabsaftale i modsætning til i gamle dage, hvor det hed en driftsoverenskomst, som ikke betyder andet end "sikker drift". Et partnerskab lægger op til fællesskab omkring inspiration og udvikling, og det er meget vigtigt for mig. Jeg synes også, det er spændende, at man som i Fyrtårnet, på tværs af 4 institutioner, arbejder med ledelse, forældreengagement og pædagogisk udvikling. Det er vel egentlig også et forsøg på at komme tættere på de særlige værdier og det unikke i den måde at arbejde på. Det er jeg helt overbevist om, at der er stor inspiration i!"

Der er ingen tvivl om, at når den inspiration krystalliserer sig hen ad vejen, er der gode chancer for, at den bliver bragt vidt omkring med den aktive borgmester, som selv forsøger at mindske afstandene - ikke kun mellem kolonihaver og børn, men også mellem det selvejende og kommunale. Og når de kortere afstande dæmres, vil flere måske benytte ruten: et aktivt medborgerskab som den lige vej mellem mulighed og kvalitet, mellem mennesker og velfærd.